

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра адміністративного і інформаційного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри
адміністративного і інформаційного права

Арістова
_____ (Арістова І.В.)
« 23 » 06 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОПП 09. Інформаційно-правове забезпечення аграрної сфери

Спеціальність: 081 Право ОС «Магістр»

Освітня програма: «Право»

Факультет: *Юридичний*

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення аграрної сфери» для студентів за спеціальністю 081 Право ОС «Магістр»

Розробники: к.ю.н., доцент кафедри адміністративного і інформаційного права Чернадчук Т.О.

_____ (підпис)
прізвище, ініціали

_____ (підпис)
підпис

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри адміністративного та інформаційного права.

Протокол від "22" 06 2020 року № 22

Завідувач кафедри адміністративного та інформаційного права

_____ (підпис)

I.B. Арістова

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ (М. П. Курило)

Декан юридичного факультету _____ (С. І. Запара)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації _____

_____ (підпис)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 02. 07. 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Чернадчук Т.О. 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань: 08 «Право» (шифр і назва)	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 081 Право (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021й	2020-2021й
		Курс 2	
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		50 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		залік	залік
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 3, 8	Освітній ступінь: Магістр		

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить(%):

для денної форми навчання - 40/50, (44/56)

для денної форми навчання - 12/78, (13/87)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: є сформувати у спеціалістів необхідні теоретичні знання і практичні навички з організації інформаційно-правового забезпечення суб'єктів господарювання в сфері аграрного виробництва, ознайомити з сучасними законодавчими і нормативно-правовими проблемами забезпечення інформаційної безпеки у агропромисловому комплексі України.

Завдання:

- надання студентам поглиблених знань теорії інформаційного права і змісту інформаційного законодавства, проведення всебічного аналізу практики його застосування в АПК;
- розвиток у студентів навиків самостійної творчої роботи при закріпленні теоретичних знань у ході вивчення курсу; закріплення навиків самостійного вивчення і аналізу інформаційного законодавства і разозастосовної практики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність та принципи інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів господарювання в сфері аграрного виробництва;
- законодавство про інформаційні технології;
- структуру інформаційного законодавства, що регулює відносини в сфері інформаційного забезпечення в аграрній сфері;
- поняття суб'єктів і об'єктів права інформаційних технологій;
- зміст правовідносин;
- проблеми забезпечення інформаційної безпеки з урахуванням норм вітчизняного законодавства і міжнародного права;
- проблеми застосування юридичної відповідальності за правопорушення в сфері зберігання комерційної таємниці.

вміти:

- вільно орієнтуватися в нормативно-правових актах, що становлять систему інформаційного законодавства;
- здійснювати порівняльний аналіз нормативно-правових актів з питань інформаційно-правового забезпечення;
- вміти вести пошук необхідних нормативно-правових актів та інформаційно-правових норм в системі чинного законодавства, в тому числі за допомогою автоматизованих інформаційно-правових систем;
- кваліфіковано тлумачити і застосовувати законодавство з інформаційних правопорушень, інформаційному ринку, суб'єктам інформаційного права та іншим проблемам інформації та інформаційних ресурсів;
- виробити навички творчого мислення для самостійного підвищення знань законодавства, рівня своєї професійної підготовки, вміння орієнтуватися у динамічно розвинутому інформаційному законодавстві, розробляти і вирішувати нові інформаційно-правові проблеми;
- застосовувати на практиці отримані теоретичні знання.

3. Програма навчальної дисципліни

(Вчена Рада СНАУ протокол № 2 від 25.09.2017 р.)

Змістовий модуль 1. Правові основи інформаційного забезпечення діяльності АПК.

Тема 1. Інформаційне право України як комплексна галузь права.

Інформаційне право України як комплексна галузь права. Предмет, метод, принципи інформаційного права. Вплив інформаційної безпеки на формування

принципів інформаційного права. Місце загально-правових принципів у системі принципів інформаційного права. Міжгалузеві принципи права. Специфічні принципи інформаційного права.

Структуризація системи інформаційного права України. Склад інститутів інформаційного права та їх класифікація.

Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України.

Поняття інформаційних відносин, інформаційна сфера, Основні об'єкти інформаційної сфери: інформація (інформаційні ресурси), інформаційна інфраструктура (організаційні структури, інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерні технології, системи засобів масової інформації). Місце системи правового забезпечення інформаційної сфери. Інституційна система державного управління та регулювання. Роль інформаційної інфраструктури у формуванні інформаційної сфери. Характеристика змісту діяльності суб'єктів інформаційної інфраструктури.

Інформаційна діяльність: зміст та суспільно-правові підходи до класифікації. Поняття «діяльність», структура діяльності. Генеза правового регулювання інформаційної діяльності. Види інформаційної діяльності. Характеристика інформаційної діяльності загального характеру, спеціальної та спеціалізованої інформаційної діяльності. Критерії класифікації інформаційної діяльності: соціальна спрямованість, функції інформаційних ресурсів та технологій, правомірності інформаційної діяльності. інформаційні правовідносини. Поняття інформації. Класифікація інформації з урахуванням особливостей аграрного сектору економіки. Ринкова інформація. Інформаційно-правове забезпечення підсистеми розвитку аграрного ринку. Інформація з обмеженим доступом.

Поняття, зміст та види інформаційно-правових відносин у галузях АПК. Генеза правового регулювання інформаційних відносин щодо забезпечення діяльності АПК.

Суб'єкти інформаційно-правових відносин у галузях АПК, їх види. Правосуб'єктність учасників інформаційно-правових відносин. Зміст інформаційно-правових відносин в аграрному секторі.

Тема 3. Система інформаційного законодавства АПК.

Загальні характеристики інформаційного законодавства України як юридичного джерела національного інформаційного права.

Поняття джерел інформаційного права. Зміст поняття «інформаційне законодавство».

Поняття системи інформаційного законодавства, що регулює відносини в агропромисловому комплексі, його структура і характеристика.

Адаптація та гармонізація нормативно-правової бази регулювання в системі інформаційного забезпечення аграрної сфери.

Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу.

Поняття інформаційного забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу. Мета інформаційного забезпечення управління аграрним комплексом. Основні етапи інформатизації управлінської діяльності в АПК.

Інформаційно-маркетингові центри. Інформаційно-аналітична система моніторингу виконання показників соціально-економічного розвитку аграрного сектору.

Поняття, зміст, правові засади інформаційно-консалтингового забезпечення АПК. Методи організації агроконсалтингової діяльності. Дорадництво. Види сільськогосподарських дорадчих послуг.

Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК.

Правове регулювання інформаційного забезпечення формування ринку земель.

Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності сільськогосподарських товаровиробників, переробних агропідприємств.

Інформаційно-правове забезпечення агроекологічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	Усьо-го	у тому числі					уьог	у тому числі				
л		сем	лаб	інд	с.р.	о		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Правові основи інформаційного забезпечення діяльності АПК.												
Тема 1. Інформаційне право України як комплексна галузь права.	18	2	6			10	19	2	2			15
Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України.	20	4	6			10	19	2	2			15
Тема 3. Система	16	2	4			10	15					15

інформаційного законодавства АПК.												
Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу.	18	2	6			10	18	2				16
Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК.	18	4	4			10	19		2			17
Усього годин	90	14	26			50	90	6	6			78

5. Теми та план лекційних занять (денна/заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційне забезпечення агропромислового комплексу 1. Інформаційне право України як комплексна галузь права. 2. Структуризація системи інформаційного права України. 3. Склад інститутів інформаційного права та їх класифікація.	2/2
2	Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України. 1. Поняття інформаційних відносин, інформаційна сфера. Місце системи правового забезпечення інформаційної сфери. 2. Інформаційна діяльність: зміст та суспільно-правові підходи до класифікації. 3. Критерії класифікації інформаційної діяльності: соціальна спрямованість, функції інформаційних ресурсів та технологій, правомірності інформаційної діяльності. інформаційні правовідносини.	2/2
3	Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України.	2

	1. Правовий статус учасників інформаційно-правових відносин. 2. Поняття інформації. Класифікація інформації з урахуванням особливостей аграрного сектору економіки.	
4	Тема 3. Система інформаційного законодавства АПК. 1. Поняття, структура системи інформаційного законодавства, що регулює відносини в агропромисловому комплексі. 2. Адаптація та гармонізація нормативно-правової бази регулювання в системі інформаційного забезпечення аграрної сфери.	2
4	Тема 3. Система інформаційного законодавства АПК. 1. Характеристика системи інформаційного законодавства.	2
5	Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу. 1. Поняття інформаційного забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу. 2. Поняття, зміст, правові засади інформаційно-консалтингового забезпечення АПК. 3. Поняття дорадництва. Види сільськогосподарських дорадчих послуг.	2
6	Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК. 1. Правове регулювання інформаційного забезпечення формування ринку земель.	2/2
7	Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК. 1. Інформаційно-правове забезпечення агроекологічної діяльності.	2
	Разом	14/6

6. Теми семінарських занять(денна/заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційне право України як комплексна галузь права. 1. Предмет, метод, принципи інформаційного права. 2. Вплив інформаційної безпеки на формування принципів інформаційного права.	2/2
2	Тема 1. Інформаційне право України як комплексна галузь права. 3. Місце загально-правових принципів у системі	2

	принципів інформаційного права. 4. Міжгалузеві принципи права..	
3	Тема 1. Інформаційне право України як комплексна галузь права. 5. Специфічні принципи інформаційного права.	2
4	Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України. 1. Основні об'єкти інформаційної сфери: інформація (інформаційні ресурси), інформаційна інфраструктура (організаційні структури, інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютерні технології, системи засобів масової інформації).	2/2
5	Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України. 2. Ринкова інформація. Інформаційно-правове забезпечення підсистеми розвитку аграрного ринку. Інформація з обмеженим доступом.	2
6	Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України. 1. Права суб'єктів інформаційно-правових відносин у галузях АПК. 2. Обов'язки суб'єктів інформаційно-правових відносин у галузях АПК..	2
7	Тема 3. Система інформаційного законодавства АПК. 1. Загальні характеристики інформаційного законодавства України як юридичного джерела національного інформаційного права.	2
8	Тема 3. Система інформаційного законодавства АПК. 2. Поняття джерел інформаційного права. Зміст поняття «інформаційне законодавство».	2
9	Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу. 1. Мета інформаційного забезпечення управління аграрним комплексом. 2. Основні етапи інформатизації управлінської діяльності в АПК.	2
10	Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу. 1. Інформаційно-маркетингові центри. 2. Інформаційно-аналітична система моніторингу виконання показників соціально-економічного розвитку аграрного сектору.	2
10	Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу.	2

	1. Особливості надання дорадчих послуг різним категоріям суб'єктів господарювання АПК.	
12	Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК. 1. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності сільськогосподарських товаровиробників.	2/2
12	Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК. 2. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності сільськогосподарських товаровиробників, переробних агропідприємств.	2
	Разом	26/6

7. Самостійна робота(денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інформаційне забезпечення агропромислового комплексу Інформатизація діяльності сільськогосподарських товаровиробників: поняття і зміст.	8/15
2	Тема 2. Інформаційно-правові відносини в аграрному секторі економіки України. Інституційна система державного управління та регулювання. Роль інформаційної інфраструктури у формуванні інформаційної сфери. Характеристика змісту діяльності суб'єктів інформаційної інфраструктури. Поняття «діяльність», структура діяльності. Види інформаційної діяльності. Характеристика інформаційної діяльності загального характеру, спеціальної та спеціалізованої інформаційної діяльності. Поняття, зміст та види інформаційно-правових відносин у галузях АПК. Генеза правового регулювання інформаційних відносин щодо забезпечення діяльності АПК. Суб'єкти інформаційно-правових відносин у галузях АПК, їх види. Правосуб'єктність учасників інформаційно-правових відносин. Зміст інформаційно-правових відносин в аграрному секторі.	12/15
3	Тема 3. Система інформаційного законодавства АПК. Адаптація та гармонізація нормативно-правової бази регулювання в системі інформаційного	10/15

	забезпечення аграрної сфери. Основні положення Стратегії розвитку інформаційного забезпечення АПК і сільського населення України. 1. Основні положення Державної цільової програми розвитку українського села щодо інформаційно-правового забезпечення.	
4	Тема 4. Інформаційне забезпечення управління підприємствами агропромислового комплексу. Методи організації агроконсалтингової діяльності. Дорадництво. Види сільськогосподарських дорадчих послуг.	10/16
5	Тема 5. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності основних галузей АПК. Особливості інформаційно-правового забезпечення діяльності сільськогосподарських товаровиробників, переробних агропідприємств.	10/17
	Разом	50/78

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з книгою (читання, переказ, складання плану, конспектування, опорних конспектів тощо).
- 1.2. Наочні: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. Практичні: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. Аналітичний.
- 2.2. Методи синтезу.
- 2.3. Індуктивний метод.
- 2.4. Дедуктивний метод.
- 2.5. Традуктивний метод.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. Проблемний (чи проблемно-інформаційний)
- 3.2. Частково-пошуковий (евристичний)
- 3.3. Репродуктивний
- 3.4. Пояснювально-демонстративний

4. **Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної

діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
 - виробничі ситуації.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання :
 - навчально-дослідна робота;
 - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

10. Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «залік» (д.ф.н.)

Поточне тестування та самостійна робота					СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Модуль 1 – 70 балів								
T1	T2	T3	T4	T5	15	85 (70+15)	15	100
10	10	10	11	12				

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі заліку:
на денній формі навчання
 до 70 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;
 до 15 балів – за результатами проміжної атестації;
 до 15 балів – за виконання самостійної роботи;

Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «залік» (з.ф.н.)

Поточне тестування та самостійна робота					СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
Модуль 1 – 70 балів								
T1	T2	T3	T4	T5	30	100 (70+30)	-	100
10	10	10	11	12				

Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі заліку:
на заочній формі навчання
 до 70 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;
 до 30 балів – за виконання самостійної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Інформаційно-правове забезпечення аграрної сфери Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять. Суми, 2013 р., 24 с.

2. Навчально - методичний комплекс з дисципліни «Інформаційно-правове забезпечення аграрної сфери», на платформі Moodle, СНАУ, 2019 рік..

12. Рекомендована література НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України»: Закон України від 24.06.2004 № 1877-IV - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1877-15>
2. Закон України «Про державну статистику»: Закон України від 17.09.1992 № 2614-ХІІ - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
3. Закон України «Про доступ до публічної інформації»: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
4. Закон України «Про захист інформації в автоматизованих системах»: Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України «Про інформацію»: Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Закон України «Про науково-технічну інформацію»: Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show>
7. Закон України «Про рекламу»: Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D1%83>
8. Закон України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції»: Закон України від 25 червня 2009 року № 1561 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1561-17>
9. Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»: Закон України від 17.06.2004 № 1807-IV - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1807-15>
10. Конституція України від 26 червня 1996 року № 254к/96-ВР – [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
11. Наказ про затвердження Переліку відомостей, що становлять службову інформацію в Міністерстві аграрної політики та продовольства України від 12.09.

2012 року № 564 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://minagro.gov.ua/dostup-do-publichnoi-informacii?nid=1512>

12. Постанова Кабінету Міністрів України № 740 від 11.07.2011 «Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію» - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/740-2011-%D0%BF>
13. Постанова Кабінету Міністрів України № 1277 від 21.11.2011 «Про затвердження Положення про систему обліку публічної інформації» - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1277-2011-%D0%BF>
14. Постанова Кабінету Міністрів України № 1158 від 19.09.2007 «Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року» - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF>
15. Постанова Кабінету Міністрів України № 543 від 06.07.2005 «Про затвердження Положення про Аграрний фонд України» - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/543-2005-%D0%BF>
16. Стратегія розвитку інформаційного забезпечення АПК і сільського населення України до 2015 року / Колегії Міністерства аграрної політики (Протокол №6 від 29.06.2006 р.). - К. : Видавничий центр НАУ, 2006. - 45 с.
17. Указ Президента України № 547/2011 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://www.president.gov.ua/documents/13541.html>

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Арістова І. В. Правове регулювання суспільних інформаційних відносин: стратегія розвитку інформаційного законодавства України. //Вісник Національного Університету внутрішніх справ, 2001. №14.
2. Арістова І. В. , Чернадчук В. Д. Концепція інформаційних правовідносин: сутність та особливості використання у сфері банківської діяльності / І. В. Арістова, В. Д. Чернадчук [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/6ZPyTf>
3. Арістова І. В. Інформаційне законодавство України: проблеми адаптації до міжнародних правових стандартів: монографія / І. В. Арістова, В. В. Ткаченко [за заг. ред. І. В. Арістової]. – К., Редакційно-видавничий центр НУБіП України 2015. – 185 с.
4. Бородіна О. М. Концептуальні основи розвитку дорадчих служб в Україні // Економіка АПК. — 2001. — № 3. — С. 31-38.

5. Бородіна О. М. Сільськогосподарське дорадництво та проблеми його кадрового забезпечення. — К.: ІАЕ УААН, 2001. — 72 с.
6. Брижко В, Цимбалюк В., Швець М., Коваль М., Бабанов Ю. Е – майбутнє та інформаційне право / За ред. д.е.н., М. Швеця // 2-е вид., доп. – К.: НДЦПІ АПрН України. – 2006 р. – 234 с. // www.bod.kiev.ua
7. Верба В. А., Решетняк Т. І. Організація консалтингової діяльності: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2000. — 244 с.
8. Глухов В. В., Кобьшев А.Н., Козлов А. В. Организация консультационной деятельности (Консалтинг): Учеб. пособие.—СПб., 1995.
9. Дерлеменко В. В. Розповсюдження сільськогосподарської науково-технічної інформації. — К.: ІАЕ УААН, 1999. — 410с.
10. Дерлеменко В. В. Сільськогосподарські інформаційні консультаційно-освітні служби: Монографія.—К.: ІАЕ УААН, 2001.—452 с.
11. Закон України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність": Науково-практичний коментар. Р.Я Корінець, М.П. Гриценко, та ін./ За ред. Р.Я. Корінця. — Львів: НВФ "Українські технології", 2007. — 248 с.
12. Інформатизація агропромислового комплексу: Проблеми та шляхи вирішення / За ред. П. Т. Саблука, В. П. Ситника, М. Я. Дем'яненка, М. Ф. Кропивка. — К.: ІАЕ УААН, 1998. — 89 с.
13. Інформаційне право та правова інформатика у сфері захисту персональних даних / Авт. кол – в: В.Брижко, В. Цимбалюк, М. Швець: Монографія / За ред. д.е.н. М. Швеця. — К.: НДЦПІ АПрН України, 2005 р. — 334 с.
14. Информационно-консультационная служба в сельском хозяйстве: Теоретические основы ИКС: Учеб. пособие / В. А. Стороженко, Р.И. Словцов, Л. М. Голенева и др.; Под общ. ред. проф. В. А. Стороженко. — М.: Учеб.-изд. отдел центра «Земля России», 1999. — 103 с.
15. Копылов В.А. Информационное право: Учебник. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: Юристъ, 2003. — 512 с.
16. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: Навч. посібник. — К.: Кондор, 2004. — 384 с.
17. Кошій О. Проблеми виготовлення екологічно чистих продуктів харчування в Україні / О. Кошій //Маркетинг в Україні. — 2007. — №3. — С. 40-44.
18. Кравчук В.І., Павлишин М.М., Гусар В.Г. Про забезпечення інформованості та захисту вітчизняних сільгосптоваровиробників в умовах СОТ: зб. наук. пр. УкрНДІПВТ ім. Л.Погорілого. — 2009. — Вип. 13 (27), кн.1. — С. 40-45.
19. Кравчук В., Гусар В., Івасюк В. Науково-практичні аспекти формування інформаційного ресурсу в системі інженерно-технічного забезпечення АПК України //Техніка і технології АПК, №1. — 2009. — С.34-37.
20. Кравчук В., Гусар В. Формалізація інформаційно-го забезпечення на сайті техніки www.agrotechnika-ukr.com.ua//Техніка і технології АПК. — 2010. — №3. — С.18-21.

21. Кравчук В., Гусар В. Науковий твір «Веб-сайт сільськогосподарської техніки www.agrotechnika-ukr.com.ua з інтерактивною побудовою»// Свідоцтво про реєстрацію авторського права на науковий твір №32224 від 01.03.2010.
22. Кравчук В., Погорілий В., Шустік Л. Новітні техніко-технологічні рішення для різних систем обробітку ґрунту і сівби при вирощуванні зернових культур:Проект «АгроОлімп 150»//Техніка і технології АПК. —2009. — №1. — С.22-27.
23. Кравчук В. І. Ефективність інформаційного забезпечення технічного прогресу в сільськогосподарському виробництві України в умовах СОТ / В. І. Кравчук, В. Г. Гусар // Механізація та електрифікація сільського господарства. — Вип. 94. — Глеваха, 2010. — С. 483–495.
24. Криворучко І.М. Організація інформаційного забезпечення управління агропромисловим комплексом: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. екон. наук. — Інститут аграрної економіки, 2001.
25. Кропивко М.Ф, Кальна-Дубінюк Т.П. та ін. Організація інформаційно-консультаційної діяльності: Навч. посібник. — М.: Агроконсалт, 2004. — 348 с.
26. Липкан В.А., Максименко Ю.Є., Желіховський В.М. Інформаційна безпека України в умовах євроінтеграції: Навчальний посібник. — К.:КНТ, 2006. — 280с.
27. Марущак А.І. Інформаційне право: Доступ до інформації: Навчальний посібник. — К.: КНТ, 2007, - 532 с.
28. Методичні рекомендації щодо надання науково-консультаційних та інформаційних послуг сільськогосподарським товаровиробникам і населенню регіонів / М. Кропивко, М. Гаврилюк, С. Тивончук та ін. — К.: ІАЕ УААН, 1999. — 16 с.
29. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення АПК України / П.Т. Саблук, В.К. Скупий та ін.; за ред. П.Т. Саблука. — К.: ІАЕ УААН, 2003. — 440 с.
30. Основи інформаційного права України: Навч. посіб. / В.С. Цимбалюк, В.Д. Павловський, В.В. Гриценко та ін. / За ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного, П.В. Мельника. — К.: Знання, 2004. — 274 с.
31. Основи організації й функціонування інформаційно-консультаційної служби в АПК: Учеб. пособие / Под ред. В. М. Кошелева. — М.: МСХА, 1999. — 272 с.
32. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні: Навч. посіб. для дорадчих служб / За ред. Р. Шмідта. — Львів: НВФ «Українські технології», 2003. — 680 с.
33. Познаховський В.А. Системний підхід у дослідженні інформаційного середовища господарських товариств / В.А. Познаховський // Вісник Рівненського державного технічного університету. Економіка. Вип. 5(12). — Рівне: РДТУ, 2001. — С. 212-218.

33. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні [Шемшученко Ю.С., Кресіна І.О., А.В. та ін.] ; за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К. : Юридична думка, 2006. – 384 с.
34. Ринкова трансформація економіки АПК: колективна монографія у чотирьох частинах / За ред. П.Т. Саблука, В.Я. Амбросова, Г.Є. Мазнева. Ч. 4. Стабілізація доходів сільських товаровиробників. – К.: ІАЕ, 2002. – С. 228-230.
35. Саблук П.Т. Проблеми організації і інформаційного забезпечення управління агропромисловим комплексом/ П.Т. Саблук // Інформаційні ресурси та їх використання в агропромисловому виробництві: Зб.наук.пр. № 4. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 274 с.
36. Сидорчук О. В. Головні вимоги до інформаційного забезпечення агропромислового виробництва / О. В. Сидорчук // Вісник Аграрної науки. – 2005. - №9. – С. 5-9.
37. Становлення сільськогосподарських дорадчих служб в Україні /За ред. Р. Шмідта. — К.: Мінагрополітики, 2002. — 88 с.
38. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004 – 2015 роки) "Шляхом Європейської інтеграції" / Авт. кол.: А.С.Гальчинский, В.М.Гасць та ін.; Нац. ін-т стратег. дослідж.; ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань европ. інтегр. України. - К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. - С. 18.
39. Теорія та практика дорадництва (планування та втілення програм Екстеншн): Навч. посібник // Т. Буткалюк, Ю Банжула та ін./ за ред. В. Мамалиги. – Вінниця: ТОВ "Консоль", 2004. – 240 с.
40. Типове положення про відділ інформаційного та консультативно-технологічного забезпечення Регіонального центру наукового забезпечення агропромислового виробництва/П. Т. Саблук, М. Ф. Кропивко, Б. К. Скирта та ін. — К.: ІАЕ УААН, 1999. — 12 с.
41. Чернадчук Т.О. Деякі питання щодо характеристики інформаційної сфери України / Т.О. Чернадчук // Держава і право : зб. наук. праць. Юридичні і політичні науки. – Вип. 52. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, 2011 – С.240-247
42. Чернадчук Т.О. Проблеми класифікації інформаційних правовідносин / Т.О. Чернадчук // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. тез доп. XIII Всеукраїнської наук.-практ. конф.; 28-29 жовт. 2010 р. : у 2 т. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. – Т. 1. – С.94-95.
43. Чернадчук Т. О. Актуальні питання інформаційних правовідносин у банківській сфері: монографія / Т.О.Чернадчук [за заг. ред. І. В. Арістової]. – Суми: Вид-во Сумського національного аграрного університету, 2011. – 162 с.

44. Яременко О. Офіційна державна інформація в Україні: поняття та право на доступ / О. Яременко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 8. – С. 89-92.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.google.com.ua/>
2. Яндекс : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1960>.
3. Rambler : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1462>.

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ - Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index/> .
2. Президент України : офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.
3. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
4. Міністерство аграрної політики і продовольства України : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://minagro.gov.ua/>
5. Аграрний фонд: офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://af.gov.ua/>

Газетні ресурси

1. Голос України : газета Верховної Ради України : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.golos.com.ua/>.
2. Урядовий кур'єр : газета центральних органів виконавчої влади : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ukurier.gov.ua/uk/>.
3. Юридическая практика : сайт газети. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yurpractika.com/>.
5. Юридичний вісник України : загальнонаціональна правова газета : веб-сайт : Архів юридичного вісника України. - Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.yurincom.com/ua/legal_bulletin_of_Ukraine/archive/